

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: David Matějka (Kulturální studia)

Název práce: Životní styl profesionálního ledního hokejisty: Porovnání pohledů bývalých a současných profesionálních hokejistů na sportovní kariéru a osobní život. Hokej jako život nanečisto?

Oponent práce: prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Práce je pozoruhodná nejen svým rozsahem (140 stran vlastního výkladového textu a dalších 110 stran příloh), ale i tématem a stylem výkladu i závěry, k nimž se tento výklad dobírá. Pohybuje se produktivně a citlivě v oblasti filosofie sportu, ale zároveň se drží výkladových konceptů příznačných pro kulturální studia, a pracuje tedy s představami symbolických významů, jimiž se vyznačují zkoumané jevy i pozorovaná empirická fakta.

Tematicky práce spadá do kategorie zkoumání každodenního života a životního stylu, samotný materiál životního stylu hokejistů pak do výkladu vnáší i koncepty sportu jako důležité oblasti širě chápané kultury a s ním související kulturní koncept hry. Tato široká a různorodá škála oblastí, borů a jejich konceptů přirozeně hrozí, že práce bude tokem nesourodých, byť zajímavých nápadů. V tomto ohledu chci tedy ocenit výkladovou kázeň: postup výkladu je promyšlený, logický a práce drží pohromadě, vytváří koherentní celek se zjevnou příslušností i hierarchií jednotlivých částí. S tím souvisí i další pozitivní rys: výklad důsledně a kontinuálně odkazuje ke zdrojům, reflektuje, co už bylo k jednotlivým tématům napsáno, a odkazováním na zdroje drží výkladové zacílení – neodbíhá asociativně k jiným tématům, ale pouze naznačí, kde jsou tato témata zpracována. A škála zdrojů je dostatečně bohatá a široká – od dobových příruček přes práce historiografické a kulturální až po určité filosofické koncepty, jež jsou do výkladu funkčně vneseny. Celkově je odzdrojování v celé práci naprosto luxusní a práce může de facto sloužit i jako bibliografie relevantní odborné literatury k tematice sportu.

Díky výkladové kázi a řádu, kdy věc se nejprve promyslí a teprve pak se o ní píše, si práce i přes svůj značný rozsah uchováá až pozoruhodnou čtivost; je čtenářsky vděčná, protože dostatečně sdělně a zajímavě prezentuje svůj materiál, ale přitom zároveň směřuje průběžně k vyvozování závěrů, k zobecňování. Čtenář tedy rozumí, odkud kam a proč jdeme, a je průběžně odměňován vyvozováním souvislostí a zobecňujících závěrů. Takto bohatě jsou vytvořeny obecné rámce mytizování sportu, života nanečisto či týmového ducha. Výklad tyto

abstrakce funkčně a přirozeně vkládá do mnohem faktičtějších a empiričtějších kontextů historie či projevů myšlení a jednání profesionálních sportovců.

Na práci je cenné, že při množství shromážděných a prostudovaných zdrojů se David Matějka ubránil tendenci ke konspektování, neustálému citování a zahlcování práce všemožnými zajímavostmi. Drží si svůj vlastní výkladový postup a tón či styl a jen výjimečně lze narazit na pasáže, kdy by mohl být popohnán k většímu kritickému odstupu. Jedním z nemnoha těchto případů podlehnutí tradovaným klišé je myslím třeba pasáž o stavu českého hokeje v 60. letech, kde použije tvrzení „Čechoslováci vynikali svou typickou chytrostí“ (s. 25). Byť se takové tvrzení vyskytuje i v relativně odborných pracích, myslím, že není potřeba, aby se dál šířilo, protože teze o naší typické chytrosti je nedoložitelným, mýtizujícím označujícím, které žádné označované nemá a dost dobře nemůže mít (je na úrovni stereotypizačních klišé typu „zlaté české ručičky“ či „Češi jsou smějící se bestie“).

Velmi cenný je i materiálový vzorek, shromážděný v konkrétních rozhovorech a v textu práce smysluplně analyzovaný a komentovaný v rámci konceptu kvalitativního výzkumu. Davidu Matějkovi se díky životním okolnostem podařilo získat přístup k rozsáhlému a dobře generovanému vzorku výpovědí, jejichž zveřejnění bude mít po letech i historicko-archivní význam. Díky vzájemné interakci a důvěrné znalosti celého prostředí jsou shromážděné rozhovory relevantní a artikulují témata, která jsou produktivní a nosná. Byť daný typ výzkumu překračuje už do domény společenských věd, David Matějka interpretaci výsledků zdařile drží v diskursu věd humanitních. Ve výsledku pak celý podrobný korpus výpovědí reviduje řadu stereotypně tradovaných představ a předpokladů – Matějkův výkladový komentář jednotlivé aspekty trefně shrnuje do tematických trsů (jednotlivé podkapitoly v kapitole 2.2.).

Práci ve výsledku vnímám jako pozoruhodnou, nadstandardní, přínosnou a pečlivě sepsanou i zeditovanou. Jednoznačně ji doporučuji k obhajobě a nijak neváhám ohledně navržené klasifikace.

Navrhovaná klasifikace: výborně

.....
podpis oponenta práce

V Českých Budějovicích dne 6. 6. 2023

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------